

Word Birdwatch 2004

Tommy Oscarsson

Helgen 2-3 oktober var det åter dags för birdwatch runt om i världen. Vi i klubben hade enligt tradition lördagen som räkningsdag. För oss blev det tionde året vi deltog. Bevakning skedde mellan kl 06.00- ca 13.00 på tolv lokaler och deltagarantalet var 17 skådare. En mycket bra uppslutning.

Totalt under dagen räknades 12 401 fåglar av 88 arter in, vilket artmässigt är i linje med tidigare år men antalsmässigt högre än vanligt. Det sträckte sig odvis mycket fågel på vissa lokaler och det bidrog nog till den höga slutsiffran. Under hela helgen noterades ca 14 500 fåglar av 90 arter. De arter som tillkom på söndagen var kattuggla och sidensvans.

Rapporteringen skedde som förra året på Svalan och via mail till SOF, där också våra aktiviteter rapporterades.

Eftersom det är det tionde året klubben deltar och mycket har setts under åren så har jag sammanställt lite listor över lokalerna som deltagit och annat kul. Dessa följer längre fram i tidningen.

Väder

Temperaturen på morgonen låg på ca +4 grader och dimma. På de flesta lokaler lättade dimman längre fram på förmiddagen medan en del hade dimma från och till under hela räkningsperioden. Solen tittade fram emellanåt och det var näst intill vindstilla.

Resultat

Som tidigare har skrivits så noterades 12401 fåglar av 88 arter. Det enorma sträck av trast, då mest björktrast, och bo/bergfink samt grön/gråsiska bidrog till den höga siffran på 12401 fåglar. Bland bo/bergfinkarna dominerade bergfink i år.

På rovfågelfronten saknades en del arter som brukar vara med. Bland annat noterades ingen tornfalk och inte heller stenfalk sågs. Endast två fjällvråkar sågs och det var vid Sjöområdet. Ormvråkarna var inte heller representerade i något större antal, endast 14 fåglar observerades. Dock finns det lite ljusglintar, vid Hagaberg sågs en lärkfalk vilket är sent för denna art och ute på Värningen fanns en fiskgjuse. De högsta siffrorna av rovfåglar representerades av ormvråk, blå kärnhök och sparvhök. Totalt blev det sju rovfågellarter. Det verkar sorgligt nog som att jägarna på Malta lyckats bra med sin "vårjakt".

Grågåsen räknades i år till 367 ex vilket är den högsta siffran sedan starten. Den verkar nu ha fått ett riktigt fäste i kommunen. Både sädgås och grönsiska visade upp de högsta siffrorna någonsin. På Värningen observerades sju storskarv och vid Sjöomjön sex, också det en art som verkar ha kommit för att stanna. Ångsppiårkan räknades till 378 ex vilket är den näst högsta siffran sedan starten. För första gången blev kråka utanför tio i topp listan. Gulsparv och sävsparv räknades i år till det lägsta antalet sedan starten. Gulsparven tillhör ju od-

lingslandskapet och de arter som lever där minskar i antal så den låga siffran stämmer kanske bra in på detta faktum. Övriga arter visade inga större avvikelser från tidigare år. Se totalsummor och siffror för varje lokal i **tabell 1**.

Inga nya arter för birdwatch noterades, men fyra lokaler slog rekord vad gäller sedda arter nämligen Gammelboflygfält, Orrkilen, Sotaren-Värningen och Mon/Näset-Finnåkerssjön.

Tio i topp FFK

Bo/Bergfink	2620	Vitkindad gås
Björktrast	1401	Ejder
Grönsiska	1367	Bläsand
Kaja	1035	Prutgås
Ringduva	569	Bo/Bergfink
Kanadagås	547	Grågås
Sädgås	449	Bergfink
Gräsand	428	Björktrast
Gråsiska	399	Obest brantagås
Ångsppiårka	378	Stare

Tio i topp Sverige

Bo/Bergfink	2620	Vitkindad gås
Björktrast	1401	Ejder
Grönsiska	1367	Bläsand
Kaja	1035	Prutgås
Ringduva	569	Bo/Bergfink
Kanadagås	547	Grågås
Sädgås	449	Bergfink
Gräsand	428	Björktrast
Gråsiska	399	Obest brantagås
Ångsppiårka	378	Stare

Landskapsligan tio i topp (arter)

Skåne	308 974
Uppland	171 431
Öland	114 696
Gotland	62 237
Småland	51 546
Västergötland	48 073
Södermanland	45 572
Västmanland	32 606
Värmland	31 700
Gästrikland	31 290

Där dubbelräkning kunnat konstateras för vissa arter är siffrorna justerade och dessa arter är varfågel, stare, grågås, tofsvipa, sädgås, vitkindad gås, sångsvan, storskarv och blå kärnhök.

Arter som saknades i år men som var med förra året var: Bläsås, Småskrake, Havssörn, Kungsörn, Tornfalk, Stenfalk, Sparvuggla, Kattuggla, Gråspett, Sidensvans, Hämpling och Vinterhämpling.

Resultat Sverige och Europa

Totalsumman i Sverige slutade på ca 1,4 miljoner räknade fåglar, vilket var den högsta siffran i Europa. Antalet arter kom upp i 247 och deltagarantalet var ca 700-800. Det utmärkta instrumentet vid sådana här tillfällen nämligen databasen Svalan gjorde att antalet rapportörer blev omkring 600.

Den europeiska sammanställningen stod i år BirdLife Bulgarien för. Totalt observerades drygt 3,3 miljoner fåglar av närmare 18 000 personer på nära 1000 arrangemang. Flest deltagare hade Schweiz med nära 5 000 medan ungarna var flitigast med arrangerade aktiviteter, 146 stycken. För mer info se www.sofnet.org samt www.svalan.envirom.se.

Urval av obsar

Albäcksås: 1 Forsårla str. S, 1m Svart-hätta.
Österhammarsjön: 1 Vattenrall.
Mon/Näset-Finnåkerssjön: 1 Vitkindad gås, 1 stenskvätta, 1 Gransångare, 1 Bändelkorsnäbb.
Hagaberg: 1 Lärkfalk, 2 Vattenrall, 1 Mindre hackspett, 1 Gransångare.
Sällingsjön: 1 Vitkindad gås, 1 Steglits.
Sjöomjön: 2 Fjällvråk, 1 Ljungpipare.
Sotaren-Värningen: 1 Fiskgjuse, 1 Ladusvala, 1 Skärpiplärka, 1juv Lappsparrv.
Storåbadet: 550 Grönsiska.
Näset-St.Lindesjön: 2 Mindre korsnäbb.
Gammelbo-flygfält: 1 Orre, 1 Skogsduva.
Orrkilen: 2 Fjällvråk, 1 Varfågel.
Västvalla: 2 Fasan, 1 Ljungpipare, 1 Lövsångare, 1 Varfågel.

Tabell 1

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	Totalt
1 STORLOM	1												1
2 SKÄGGDOPPING	3			1			12		2				18
3 STORSKARV				1		6	7					1	13
4 HÄGER	2	2	2	1	1	1	2			1			12
5 KNÖLSVAN						2							2
6 SÄNGSVAN		4	71	15	10					2	2	4	104
7 SÄDGÅS	3	65	36	41	242	62	2				140		449
8 GRÄGÅS	42			325	19						24	42	367
9 KANADAGÅS	4	67	86	13	215		58	1	25	75	3		547
10 VITKINDAD GÅS				1									1
11 BLÅSAND	32	15	8		6	28							89
12 KRICKA				15	2	1							18
13 GRÅSAND	275	11	31	8	8	28	48	2	10	3	1	3	428
14 VIGG				2		25							27
15 KNIPA				6	3	4				4			17
16 STORSKRÅKE	1	4	12	12	2	6	37	5	8				87
17 BLÅ KÄRRHÖK	4	1				2							9
18 DUVHÖK		1	2							1			4
19 SPARVHÖK		1	2	1	2	1		1				1	9
20 ORMVRÅK	2	1	3	1	5								14
21 FJÄLLVRÅK					2						2		2
22 FISKGJUSE				1			1						1
23 LÄRFALK				1									1
24 ORRE										1			1
25 FASAN												2	2
26 VATTENRALL		1		2									3
27 SOTHÖNA				4									4
28 TRANA					2						1		4
29 LJUNGPIPARE						1						1	2
30 TOFSVIPA		89	106		21	64				70	85		371
31 ENKELBECKASIN	8				6	2		3	3				22
32 DRILLSNÄPPA							1						1
33 FISKMÅS							1		2				3
34 GRÄTRUT	4			1			22	5	1				33
35 TAMDUVA				1					2		9		12
36 RINGDUVA	6	81	18	65	200	40				4	135	20	569
37 SKOGSDUVA										1			1
38 GRÖNGÖLING		1	1	1	4				1	1	2	1	12
39 SPILLKRÅKA	1	1	1	1	3	1		2	1	2	4	1	18
40 ST.HACKSPETT	2	1	1	1	2	1							10
41 M.HACKSPETT				1									1
42 SÄNGLÄRKA		9	14		15	50				16	50		154
43 LADUSVALA							1						1
44 ÄNGSPIPLÄRKA	9	106	20	16	120		2	9	35		21	40	378
45 SKÄRPIPLÄRKA							1						1
46 FÖRSÄRLA	1												1

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	Totalt	
47 SÄDESÄRLA					1		7						8	
48 GÄRDSMYG			1	3				3		1	2	1	8	
49 JÄRNSPARV	14			3	3								23	
50 RÖDHÅKE	1		1	6	2	1				1	2	1	15	
51 STENSKVÄTTA			1										1	
52 KOLTRAST	2	5	1	5	10	10			20	2	13	5	73	
53 BJÖRKTRAST	347	176	220	50	174	40	1	174	65	25	49	80	1401	
54 TALTRAST	4		5	6	4				35	4	1		59	
55 RÖDNINGETRAST	30	8	60	10	2	10		8	40		9		177	
56 DJUBBELTRAST	9	6	6	2	4								27	
57 OBEST TRAST				228				91					319	
58 SVARTHÄTTA	1												1	
59 GRANSÄNGARE			1	1									2	
60 LOVSÄNGARE											1		1	
61 KUNGSFÅGEL	4			1	3	1				1	3		13	
62 ENTITA		1	4	2		1		2			2	1	13	
63 TALLTITA	7	1	4								1		13	
64 SVARTMES				1						3			4	
65 BLÅMES	4	4	3	10	2	2		2		5	20		52	
66 TALGOXE	3	4	3	5	8	3	4	5	2	5	10	15	67	
67 NOTVÄCKA	1	1	1	2	3	1		1	1	1	4	2	18	
68 TRÄDKRYPPARE		1			3	1							5	
69 VARFÅGEL											1	1	1	
70 NÖTSKRİKA	5	11	11	5	15	20	1	4	10	5			87	
71 SKATA	6	3	6	2	4	1	1	2	7	1	7	6	46	
72 KAJA	88	89	225	26	360	20	23	18	20	25	61	80	1035	
73 KRÅKA	24	9	28	2	20	12	13	6	7	15	24	50	210	
74 KÖRPA	4	3	2		4	2	1	2	2	3	2	4	29	
75 STARE	15					4					30	60	79	
76 GRÄSPARV					3								3	
77 PILFINK		12			1				2				15	
78 OBEST														
79 BOBERGFINK	160			179	275			341					955	
80 BOFINK	26	55	40	5	14	10	1	30	20	20	25	250	496	
81 BERGFINK	14	500	290	10	11	20		50	12	12	250		1169	
82 GRÖNFINK	6	24	24	5	20	20	2		10	15	2	50	178	
83 STEGLITS					1								1	
84 GRÖNSISKA	230		130	80	20	10	180	550	90		77		1367	
85 GRÄSISKA			160	100	50		1	50	25		13		389	
86 BÅNDELKORSNÄBB			1										1	
87 M.KORSNÄBB	3	1		22	10				2				38	
88 DOMHERR	16	1	8	9	10	1	5	2		2	11		65	
89 LAPPSPARV							1						1	
90 GULSPARV		12	6	25	2	2				1	3	17	20	88
91 SÄVSPARV	1		1	3	5						3	1	14	
Totalt	1383	1431	1654	965	2042	702	525	1316	496	314	698	1209	12401	

Hagaberg fågelåret 2004 - III

Jan-Erik Malmstigen

Detta är tredje delen med rubriken "Hagaberg fågelåret 2004" och avser månaderna augusti - november.

Augusti

Totalt iakttogs 78 arter vilket är en tangering av månadens lägsta notering från år 2000. Topppoteringen 104 arter noterades 1996. Kanske kan en förklaring vara att den traditionella ringmärkningen avslutats i år, till exempel saknas arter som gulärta, rödstjärt, stjärtmes och grönsångare. Till avdelningen saknade arter denna månad kan även nämnas tofsvipa, enkelbeckasin och drillsnäppa.

Totalt iakttogs fyra för lokalen nya arter denna månad. På månadens första dag sågs en *trastångare* på toppen av väsken. Fågeln var dock tyst och sågs därnär efter ej heller något mer. Den 5:e sträckte 25 *kuspipare* i en samlad flock över tornet, en inte alltför ofta iakttagen art på lokalen, men tidpunkten på året är den rätta. En ensam *brushane* sträckte söderut den 30:e och samma dag hördes även årets första *blåhake*.

Bland övriga arter kan nämnas tio *storskarvar* mot norr den 12:e samt ett fynd av vardera *mindre hackspett* och *steglits*. Totalt blev det 24 besök under månaden.

September

Totalt iakttogs 82 arter vilket kan jämföras med fjolårets 70 arter under samma period. Snittet de senaste nio åren ligger dock på 85 arter med som mest

Lokaler samt observatörer

- L1 Albäcksån (Tommy Oscarsson, Per Axelsson) 43 arter
- L2 Österhammarsjön (Ulla Wallin, Sven-Olof Eriksson) 43 arter
- L3 Mon/Näset-Finnäkerssjön (Sven Larsson) 45 arter
- L4 Hagaberg (Jan-Erik Malmstigen) 50 arter
- L5 Sällingesjön (Mattias Rudenvall, Bosse Carlsson) 52 arter
- L6 Sjömosjön (Johan och Per Andersson) 43 arter
- L7 Sotaren-Väringen (Kjell Mattsson, Marita Nilsson) 30 arter
- L8 Storåbadet (Lennart Sandberg) 25 arter
- L9 Näset-St.Lindesjön (Per-Martin Ramberg) 32 arter
- L10 Gammelbo-flygfält (Ulf Almroth) 31 arter
- L11 Orrkilen (Björn Lindberg) 41 arter
- L12 Västvalla (Ulf Jacobsson) 36 arter

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Frövi Fågelklubb's årsmöte hålls torsdag 3/2 kl. 19:00 i IOGT lokalen Blixterboda

Miss a inte ugglelyssningen !

Västmanlands Ornitologiska Förening anordnar även i år en ugglelyssning. Den infaller veckan 12-21 mars. Vi kommer att ha en ugglelyssnarkväll lördagen den 12/3. Vill du själv ut och räkna ugglor denna vecka kan du kontakta Andreas Sandberg för goda råd och tips om rutt. Ring 019-179501

95 arter (1997). Ny månadsart för året blev *trädlärka* vilket samtidigt är Hagabergs andra fynd någonsin av arten. Det var tre fåglar som den 29:e sträckte söderut rakt över tornet.

Ett överraskande tidigt fynd var den *varfågel* som sågs den 2:a och som uppehöll sig på fälten i anslutning till mu-sejämvägen. Den första *storskarven* för hösten rastade på stenarna i viken den 12:e och sågs därefter i stort sett dagligen med som mest 5 ex samtidigt. Två *knölsvanor* rastade i viken den 3:e och den 5:e sträckte två *stjärtänder* förbi mot väster. Efter att ha varit osynlig från mitten av juni sågs åter en *rörhöna* i dammarna den 12:e och i slutet av månaden dessutom en 1k-fågel. Man kan därför förmoda att ett par häckat på lokalen i sommar.

Höstens första *gransångare* hördes sjunga så tidigt som den 4:e, från den 26:e hördes den dagligen sjunga hela månaden ut.

Saknades i protokollet denna månad gjordes bland annat dessa arter: Hussvala, gulärta, trädgårdssångare och tofsmes. Totalt gjordes 19 besök.

Oktober

Totalt iakttogs 72 arter vilket är det nästa högsta antal som registrerats i oktober, endast 2001 slår detta antal med sina 75 arter. Fyra för året nya arter kunde bokföras, nämligen *blå kärrhök*, *fjälhråk*, *stenfalk* och *sidensvans*.